

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Tomáš Sluka

Skúsenosti s realizáciou ročníkového projektu ako prierezovej témy v ŠkVP

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Banská Bystrica
2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Tomáš Sluka

Kontakt na autora: Piaristické gymnázium Jozefa Branekého, Palackého 4, Trenčín
slukat@zoznam.sk

Názov OPS/OSO: Skúsenosti s realizáciou ročníkového projektu ako prierezovej témy
v ŠkVP

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2014
VIII. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: Mgr. Mária Janovčíková

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

ročníkový projekt, projektové vyučovanie, prierezová téma v školskom vzdelávacom programe, prezentačné zručnosti, kľúčové kompetencie, aktívne učenie sa, reflexívny učebný cyklus, sebahodnotenie, autentické vyučovanie

Anotácia

Predkladaná OPS je metodickým materiálom na realizáciu ročníkového projektu ako prierezovej témy v rámci školského vzdelávacieho programu. Cieľom práce je poskytnutie osvedčených postupov a návodu na prípravu ročníkového projektu pre učiteľov druhého stupňa základnej školy a učiteľov strednej školy všetkých aprobácií. OPS sa môže realizovať vo všetkých vyučovacích predmetoch, tematických celkoch. OPS rozvíja kľúčové kompetencie všetkých troch rozšírených kategórií (interaktívne používanie nástrojov, interakcia v heterogénnych skupinách, autonómne konanie). Rozvoj kľúčových kompetencií by mal byť ústrednou témou pedagogického snaženia, čo je dôvodom predloženia tejto OPS.

OBSAH

ÚVOD	5
1 ROČNÍKOVÝ PROJEKT V TEORETICKÝCH SÚVISLOSTIACH.....	7
1.1 Projektové vyučovanie.....	7
1.2 Ročníkový projekt ako nástroj rozvoja kľúčových kompetencií žiakov.....	8
1.3 Ročníkový projekt a štátny vzdelávací program.....	8
1.4 Ročníkový projekt ako autentické vzdelávanie.....	9
1.5 Ročníkový projekt a sebahodnotenie.....	10
2 PRÍPRAVA A REALIZÁCIA ROČNÍKOVÉHO PROJEKTU.....	13
2.1 Príprava ročníkového projektu – učitelia a vedenie školy.....	13
2.2 Príprava a riešenie ročníkového projektu – žiaci.....	17
2.3 Ukončenie ročníkového projektu – záverečná prezentácia.....	19
2.4 Vyhodnotenie ročníkového projektu	26
ZÁVER	33
Zoznam bibliografických zdrojov.....	34
Zoznam príloh	35

ÚVOD

Predkladaná OPS vychádza z viacročných skúseností s realizáciou prierezovej témy štátneho vzdelávacieho programu „tvorba projektu a prezentačné zručnosti“. Je to najširšia prierezová téma zo všetkých uvedených v ŠVP, poskytuje preto zaujímavé edukačné možnosti. Umožňuje zapojenie všetkých predmetov školského vzdelávacieho programu. S ročníkovým projektom máme na škole bohaté viacročné skúsenosti, ktoré sú originálne a autentické, pretože každý rok sa snažíme v zmysle manažmentu kvality a sebahodnotiacimi postupmi metodiku vylepšovať. Je veľmi povzbudivé a dôležité, že opakované kontroly ŠŠI pozitívne hodnotili realizácie ročníkových projektov na našej škole. Ročníkový projekt zapája učiteľov, žiakov, technických zamestnancov školy, prípadne rodičov, rôzne inštitúcie z okolia školy a verejnosť. Prednosťou ročníkového projektu je autenticita, čiže učenie pre život. Žiaci si ročníkovým projektom cvičia kľúčové kompetencie. Dôraz sa kladie na sebahodnotenie, v ktorom zisťuje ŠŠI vo všeobecnosti na slovenských školách veľké nedostatky.

Samotné projektové vyučovanie (projektová metóda) predstavuje modernú vyučovaciu metódu, ktorej hlavným cieľom projektu je dať žiakom možnosť niečo samostatne vytvoriť a umožniť im, aby si sami organizovali prácu, aby zapojili svoju fantáziu, predstavivosť, nápady. Žiak sa má pritom naučiť samostatne pracovať, niesť zodpovednosť za svoju prácu, vyhľadávať a pracovať s informáciami, hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. V rámci práce na projekte má nezastupiteľné miesto využívanie rôznych digitálnych prostriedkov, ktoré sa žiak naučí ovládať a využívať pre väčšiu efektivitu svojej práce.

Práca je rozdelená do dvoch kapitol, pričom prvá je teoretická, ale napísaná tak, aby nebola odtrhnutá od praxe. Ak sa záujemcovia o OPS rozhodnú pre jej praktickú realizáciu, potom sa nezaobídu bez prvej kapitoly „ročníkový projekt v teoretických súvislostiach“. V jednotlivých v podkapitolách analyzujem ročníkový projekt z hľadiska projektového vyučovania, štátneho vzdelávacieho programu, sebahodnotenia, kľúčových kompetencií a autentického vyučovania.

Druhá kapitola predstavuje návod na prípravu, realizáciu a hodnotenie ročníkového projektu. Napísaná je tak, aby bolo možné OPS použiť na rôznych stredných a základných školách, pričom si ju školy, učitelia či vedenie môžu prispôbovať svojim podmienkam a predstavám. Predkladám návrhy, ciele, kompetencie, metódy a formy, čiže konkrétnu metodiku na realizáciu ročníkového projektu. Na ilustráciu je uvedená konkrétna záverečná prezentácia riešenia ročníkového projektu.

1 ROČNÍKOVÝ PROJEKT V TEORETICKÝCH SÚVISLOSTIACH

Ročníkový projekt môže byť pre všetky zainteresované strany (žiaci, učitelia aj vedenie školy či verejnosť) mimoriadne zaujímavý a účinný. Zaujímavý pre žiakov, pretože ide o modernú, aktivizujúcu metódu, narušujúcu stereotyp, a prinášajúcu možnosť uplatnenia všetkých žiakov, nielen najlepších v didaktických testoch. Zaujímavý pre učiteľov, pretože je účinným didaktickým nástrojom, ktorý nenásilne rozvíja kľúčové kompetencie, ktoré sú v globálnom pohľade rozvinuté u slovenských žiakov podpriemerne. Ročníkový projekt môže z hľadiska kvality výchovy a vzdelávania, čiže kvality školy, posúvať školu na vyššiu úroveň, čo by malo byť zaujímavé pre manažment školy a rodičov, či verejnosť. V tejto teoretickej kapitole sa stručne venujem možným súvislostiam ročníkového projektu ako edukačnej metódy, pretože učiteľ by sa mal pri voľbe svojej stratégie rozhodovať na základe odbornej charakteristiky.

1.1 Projektové vyučovanie

Ročníkový projekt vychádza z princípov projektového vyučovania. Má prvky problémového vyučovania. Projekt je komplexne spracovaný problém. Turek (2004) uvádza definíciu Vránu z roku 1936, podľa ktorého je projekt podnik žiaka, za ktorého výsledky žiak prebral zodpovednosť a ktorý ide za určitým cieľom. Novšia definícia projektovej metódy uvedená v pedagogickom slovníku hovorí že je to „ vyučovacia metóda, pri ktorej sú žiaci vedení k riešeniu komplexných problémov a získavajú skúsenosti praktickou činnosťou a experimentovaním“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2013) Projektové vyučovanie je potom také vyučovanie, pri ktorom je projektová metóda hlavnou vyučovacou metódou. Hlavnou výhodou projektového vyučovania je, že umožňuje integráciu inak (pri tradičnom vyučovaní) oddelených postupov: myslenia, intuície, citov, zmyslov, tela, skúsenosti s novým poznaním, riadenej činnosti s autoreguláciou žiakov, učiteľov, rodičov a iných členov spoločnosti, integruje svet školy so svetom, s realitou. Žiaci lepšie chápu autentický, praktický význam učiva či vzdelávania sa. Učia sa plánovať vlastnú prácu, dokončovať ju, prekonávať prekážky, nieť za ňu zodpovednosť. Projektové vyučovanie je vyučovanie hrou, je príjemným vzrušujúcim, zaujímavým, nezabudnuteľným zážitkom. Cez projektové vyučovanie sa škola stáva „dielňou ľudskosti“. Témy projektov môžu navrhovať sami žiaci, učitelia, alebo na návrhu spolupracujú. Podľa cieľa je možné deliť projekty na:

- problémové (cieľom je vyriešiť nejaký problém, napr. nakladanie s odpadom v našom meste, prečo vznikajú vojny, príčiny obezity žiakov v škole)
- konštrukčné (niečo skonštruovať, napr. modely stredovekých hradov, alebo mechanickú učebnú pomôcku, alarm)
- hodnotiace (skúmať a porovnávať, napr. životné prostredie, rôzne spôsoby stravovania)
- drilové (nacvičiť nejakú zručnosť, vyhľadanie potrebných informácií)

Ďalšie delenia projektov: skupinové, či individuálne, krátkodobé a dlhodobé, školské, domáce, či kombinované (Turek 2004).

1.2 Ročníkový projekt ako nástroj rozvoja kľúčových kompetencií žiakov

Členským štátom EÚ sa odporúča, aby používali Európsky referenčný rámec Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie (Úradný vestník EÚ, 2006). Rámec stanovuje osem kľúčových kompetencií:

1. komunikácia v materinskom jazyku,
2. komunikácia v cudzích jazykoch,
3. kompetencie v matematike a základné kompetencie v oblasti prírodných vied a techniky,
4. digitálne kompetencie,
5. naučiť sa učiť,
6. spoločenské a občianske kompetencie,
7. iniciatívnosť a podnikavosť,
8. kultúrne povedomie a vyjadrovanie.

Uvedené oblasti KK sa majú chápať ako spoločný základ pre európske systémy vzdelávania. Preto je potrebné viesť školy a učiteľov k tomu, aby si vytvárali vlastné vzdelávacie programy (na základe štátnych) s implementovanými KK, ktoré by zodpovedali regionálnym potrebám. Je nutné vzdelávať učiteľov a ostatných pedagogických pracovníkov v stratégiách výučby, ktoré vyvolajú rozvíjanie KK žiakov (Blaško, 2014). Ročníkový projekt ako prierezová téma v rámci školského vzdelávacieho programu rozvíja uvedené kompetencie. Primárnym cieľom je aktívne zapojenie žiakov do poznávacieho procesu, žiaci premýšľajú o tom čo sa učia. Scenáre projektov sa dotvárajú na základe spolupráce, realizácia projektu závisí od tvorivosti fantázie, kritického myslenia, vnútornej motivácie, záujmov a potrieb. Pri tvorbe scenárov sú žiaci aj učitelia inšpirovaní najbližším okolím a problémami vychádzajúcimi z bežného života. Dnešný moderný učiteľ vie, že už nemá význam samotný poznatok, ale jeho uplatnenie, využitie. Rozvoj kompetencií znamená potom umožnenie jednotlivcom, aby mobilizovali, uplatňovali a zapájali osvojené poznatky v zložitých, rozmanitých a nepredvídateľných situáciách. Ročníkový projekt rozvíja u žiakov schopnosť účinne jednat' v určitom type situácií, schopnosť založenú síce na vedomostiach, ale nielen na nich. Podľa Blaška (2014) sú kľúčové kompetencie zvnútornený, vzájomne prepojený súbor nadobudnutých vedomostí, zručností, schopností, postojov a hodnotových orientácií, ktoré sú dôležité pre kvalitný rozvoj osobnosti jednotlivca, jeho aktívne zapojenie sa do spoločnosti, uplatnenie v zamestnaní a jeho celoživotné vzdelávanie.

1.3 Ročníkový projekt a štátny vzdelávací program

Ročníkový projekt na našej škole realizujeme ako prierezovú tému „tvorba projektu a prezentačné zručnosti“. Podľa štátneho vzdelávacieho programu pre gymnázia a 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike sú povinnou súčasťou obsahu vzdelávania prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy je možné realizovať viacerými formami – ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov, ako samostatný učebný predmet v rámci rozširujúcich hodín (pri profilácii školy), vhodná je forma projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo veľmi efektívnou formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času realizácie

prierezovej témy je v kompetencii každej školy. Na úrovni vyššieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program prierezové témy:

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Prierezová téma tvorba projektu a prezentačné zručnosti rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnuť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kulturovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

1.4 Ročníkový projekt ako autentické vzdelávanie

Ročníkový projekt má znaky tzv. autentického vyučovania. Tieto parametre má počas celej realizácie, prezentácie aj záverečného hodnotenia. Bežné metódy vyučovania často nie sú autentické, pretože existuje rozpor medzi školskými situáciami a skutočným (autentickým) svetom. Na tento rozpor upozorňuje najmä kultúrna psychológia

a sociálny konštruktivizmus. Školské vyučovanie a hodnotenie sa zrazu javí neskutočné, neautentické, ako hodnotenie umelých úloh v umelých podmienkach. Tu sa dá hľadať aj príčina jeho schopnosti predpovedať síce úspešnosť v ďalšom ročníku, ale nie príliš veľká použiteľnosť v skutočnom živote. Slavík (1999) uvádza Wineburgove myšlienky, že za podklad na autentické hodnotenie je možné považovať len taký text, výkon alebo produkt, ktorý nesie podstatné znaky vzťahu k jeho ekvivalentu v skutočnom svete. Napríklad úvaha alebo poviedka, ktorú by mali žiaci napísať v škole za jednu hodinu bez možnosti spracovať koncept, v pokoji ho revidovať, prípadne konzultovať s učiteľom, nie je autentická. Takéto podmienky totiž vôbec nezodpovedajú tomu, ako v skutočnom svete reálny autor píše poviedku alebo odbornú stať. Tu autor čerpá z čo najširšieho okruhu prameňov, neformálne sa radí s kolegami, formálne s vedeckými recenzentmi. Na základe pripomienok robí opakovane úpravy, na texte pracuje nakladateľský redaktor, jazykový korektor a ďalší odborníci. Toto je nielen zvyk vedeckej komunity, ale aj nevyhnutnosť, pokiaľ má vzniknúť skutočne užitočné dielo. Všetci považujú takéto dielo za autentické, pôvodné. Slavík (1999) ďalej uvádza, že podľa Pascha je autentické učenie proces, keď je výučba organizovaná s dôrazom na zmysluplné využitie učebnej látky, ktoré vedie k vytvoreniu niečoho prínosného pre samotných žiakov, pre ich blízky alebo komunitu, teda s presahom do reálneho sveta. Nestačí povestné „to budete raz potrebovať“, žiaci musia vedieť, že to niekto potrebuje práve teraz. Za autentické hodnotenie, či učenie považuje Pasch hodnotenie v komplexnej reálnej situácii: hodnotený nie je umelo skonštruovaný príklad alebo úloha, ale praktický výrobok; nie gramatické cvičenie, ale list kamarátovi do nemocnice; nie desaťminútovka z aritmetiky, ale rozpočet na triedny výlet. Malo by teda ísť o produkciu niečoho nového s použitím učiva, nie o jeho reprodukciu. dôležitým kritériom autenticity je schopnosť ústnej obhajoby práce.

1.5 Ročníkový projekt a sebahodnotenie

Ročníkový projekt je možnosťou na nácvik sebahodnotiacich zručností. Školská inšpekcia zisťuje opakovane nedostatky v tejto oblasti. Sebahodnotenie je metóda, na základe ktorej si žiak uvedomuje svoje silné aj slabé miesta, stanovuje si ciele a posudzuje svoje pokusy o zlepšenie. Žiak používa tzv. reflektívny učebný cyklus (Petty, 2006). Nie je dobré, ak sú žiaci pri hodnotení svojho výkonu úplne závislí od učiteľa. Ak nedostanú dôveru, aby vlastnú skúsenosť zhodnotili, neosvoja si schopnosť reflektovať svoje výkony, a tak v sebe nerozvinú ani schopnosť sebazdokonaľovania. Cieľom výchovy musí byť žiak so sebadôverou a schopnosťou reflektovať a posudzovať nezávisle od učiteľa. Ak má žiak dôveru, že sa dokáže učiť z vlastnej skúsenosti, bude sa učiť aj po skončení vyučovania. Stane sa premýšľajúcim praktikom. Sebahodnotenie podporuje reflexiu a zmysluplnú činnosť smerujúcu k prospešným cieľom a navyše povzbudzuje žiakov na preberanie zodpovednosti za vlastné učenie sa. So schopnosťou hodnotiť okolie a samého seba sa človek nerodí, utvára sa postupne spolu s vývojom jeho poznávacích schopností, jeho vlastného „ja“ podliehajúceho vplyvom vnútorných aj vonkajších faktorov. Práve učiteľ je jeden z najdôležitejších faktorov, ktoré môžu rozličnou mierou ovplyvňovať utváranie hodnotiacich a sebahodnotiacich schopností u žiaka. Hodnotenie v škole nie je len prostriedkom výučby, ale aj dôležitým cieľom. Žiakova cesta od učiteľovho hodnotenia k sebahodnoteniu nie je jednoduchá. Sebahodnotenie prenáša zodpovednosť z učiteľa na žiaka. Žiak tak pozvoľna prechádza od tradičného typu heteronómneho hodnotenia cez formatívne hodnotenie a vzájomné hodnotenie medzi spolužiakmi k požadovanému autonómne hodnoteniu

a sebahodnoteniu. Keď žiaci preberú úlohu v procese hodnotenia výsledkov svojej práce, stávajú sa advokátmi svojej práce a môžu svojim učiteľom a rodičom dokázať, čo dosiahli. Predovšetkým žiaci vedia, ako tvrdo pracovali na zadaných úlohách a čo si myslia o výsledku, a práve oni môžu pomôcť učiteľovi pochopiť ich snahu a prácu. Počiatkové úsudky žiakov nebudú bezchybné, ale porovnanie záverov ich sebahodnotenia a hodnotenia inými osobami prinesie čoskoro svoje výsledky, žiaci budú schopní konkrétnejšieho, výstižnejšieho a realistickejšieho hodnotenia. Predpokladom reálneho hodnotenia je pochopenie, čo presne učiteľ žiada, pochopenie kritérií, cieľov. Rozvoj hodnotiacich schopností žiakov sa deje aj v rámci spolupráce učiteľa a žiaka pri učení sa a pri spoločných hodnotiacich aktivitách. Na to je potrebná dobrá sociálna klíma v triede, ktorú učiteľ vytvára aj tým, že žiakov zapája do diania okolo nich, vytvára atmosféru dôvery, zmyslu pre spolupatričnosť, zapája žiakov do spolurozhodovania, stanovuje jasné ciele, umožňuje žiakom zapojiť sa do hodnotenia a pod. (Kolář, Šikulová, 2006). To sú aj atribúty projektového vyučovania, či konkrétne ročníkového projektu. Širšie súvislosti schopnosti sebahodnotenia poskytuje psychológia. Tu sa vzťah človeka k sebe samému definuje ako autoregulácia. Je to vzťah, ktorý sa vyznačuje okrem sebaopoznania (sebaopoznanie je predpokladom sebahodnotenia) aj spôsobilosťou meniť a zdokonaľovať seba samého podľa určitého plánu, pretvárať seba samého so zreteľom na určité ciele. Autoregulácia sa vyvíja z dvoch základných zdrojov: vonkajších (rodičia, učitelia, kamaráti) a vnútorných. Vnútorné sú zdrojom osobnostnej autoregulácie (jednotlivec má potrebu sám so sebou niečo urobiť a sám za seba niečo vykonať). Autoregulácia učenia je taká úroveň učenia, keď sa žiak stáva aktívnym aktérom svojho vlastného procesu učenia tak na strane činnostnej a motivačnej, ako aj metakognitívnej. Snaží sa pri tom dosiahnuť určité ciele (vedomosti, schopnosti, známky, spoločenské uplatnenie, uznanie), iniciuje a riadi svoje vlastné úsilie a používa špecifické stratégie učenia. Autoregulácia proces riadenia seba samého, pomocou ktorého žiaci transformujú svoje mentálne schopnosti do zručností potrebných na učenie sa. Čáp a Mareš (2001) uvádzajú výskumy Zimmermana, ktoré naznačujú, že priaznivý efekt rozvíjania autoregulačných aktivít je sprevádzaný zlepšením žiakových výkonov, ako aj žiakovej motivácie. Pozoruhodné je, že autoregulačné procesy zrejme nie sú dôležité len v počiatkovej fáze, keď si žiak osvojuje nové schopnosti, ale aj neskôr, v reálnom živote. Analogické autoregulačné procesy zistil Zimmerman aj u expertov, špičkových kapacít, v takých rôznorodých odboroch ľudskej činnosti, ako sú hudba, šport či spisovateľstvo. Ročníkový projekt je metóda nácviku a osvojovania si autoregulačných zručností a je vynikajúca pomôcka na zvládnutie riadenia vlastného učenia sa. Praktická realizácia autoregulačných stratégií žiakmi, pri ktorej má žiak dostatok príležitostí, aby si jednotlivé stratégie vyskúšal, precvičil sa v ich používaní, osvojil si ich tak, aby mu nespôsobovali problémy a aby vedel, kedy ich má použiť. Spätná väzba o účinnosti autoregulačnej stratégie vychádza z princípu, že pokrok v učení sa je závislý od kvalitnej realizácie jednotlivých stratégií, od ich vhodného použitia v meniacich sa podmienkach a od dosiahnutého efektu. Žiak potrebuje vedieť, či pri nácviku postupuje správnym smerom, či činnosť realizuje dobre a ako posudzuje dosiahnuté výsledky jeho okolie. Potom sa naučí posudzovať svoju činnosť sám. Monitorovanie seba samého je ďalšia časť nácviku. Ak má dospelý ustúpiť a prenechať iniciatívu žiakovi, musí mať istotu, že sa žiak naučil pozorovať sám seba. Sledovanie seba samého pri nácviku autoregulácie mu umožňuje zhodnotiť, do akej miery je používaná autoregulačná stratégia správne realizovaná, nakoľko je adekvátna danej úlohe, kontextu a v prípade nedostatkov dovoľuje včas reagovať. Sociálna podpora, ktorú poskytujú dospelí aj vrstovníci je potrebná v začiatkových etapách, potom by mala nastúpiť samostatnosť a zodpovednosť

žiaka formou rôznych postupov, napr. učiteľ ako model, vzor na napodobňovanie, pričom miera jeho pomoci postupne ustupuje v prospech nezávislej praxe, podporné vyučovanie, kooperatívne či vrstovnícke vyučovanie. Sebareflexia žiaka, bez ktorej by bola autoregulácia nemysliteľná, pretože žiak sa musí zamýšľať sám nad sebou. Musí sa naučiť realisticky posudzovať sám seba, svoje možnosti aj obmedzenia, svoju činnosť aj dosiahnuté výsledky (Čáp, Mareš, 2001). Na nácvik sebareflexie môže efektívne slúžiť metodika projektového vyučovania. Nácvik autoregulácie učenia sa má hlboké opodstatnenie. Pomáha nielen učiteľom, ale aj samotným žiakom, pripravuje ich na to, aby dokázali vziať zodpovednosť za učenie do vlastných rúk, pripravuje ich na celoživotné učenie sa aj na meniace sa požiadavky budúceho povolania. Dáva im šancu dobre obstáť na ich celoživotnej ceste (Čáp, Mareš, 2001).

2 PRÍPRAVA A REALIZÁCIA ROČNÍKOVÉHO PROJEKTU

Táto časť OPS je konkrétnym metodickým návodom použiteľným najmä na stredných školách a druhom stupni základných škôl. My opísanú metódu používame na osemročnom gymnáziu a aj na štvorročnej forme gymnázia. Ročníkový projekt riešia žiaci vo všetkých ročníkoch (od prímky až po septimu, resp. tretí ročník vo štvorročnej forme). V maturitnom ročníku sa ročníkový projekt nerealizuje. Dôvodom je príprava na maturitné skúšky, kde sa žiaľ stále prikladá dôraz na encyklopedické vedomosti, ktoré si vyžadujú časovo náročnú a sústredenú prípravu. Žiaci posledného ročníka majú navyše skrátený školský rok asi o jeden mesiac. Aktívne sa môžu zapojiť na záverečnej prezentácii, diskusii a hodnotení projektu. Pohľad starších nezainteresovaných rovesníkov, ktorí riešili projekty v nižších ročníkoch je veľmi prínosný. Poskytuje ďalší rozmer heteronómneho (vonkajšieho) hodnotenia, ktorý tvorcovia projektu prijímajú inak ako heteronómne hodnotenie od učiteľov. Ročníkový projekt realizujeme na našej škole každý rok od roku 2009, pričom skúsenosti sa snažíme transformovať do vylepšenia v nasledujúcom roku.

2.1 Príprava ročníkového projektu – učitelia a vedenie školy

Určenie témy: učitelia predkladajú témy podľa kritérií (regionálne, možnosť zapojenia čo najviac predmetov, originalita, znaky problémového projektu napr.), jednotlivé návrhy s jednoduchou charakteristikou a základný náčrt čiastkovej problematiky (podtém) v jednotlivých predmetoch (tabuľka 1) sa prerokujú na stretnutí v rámci jednotlivých vzdelávacích oblastí (bývalé predmetové komisie), argumentuje sa za a proti jednotlivým návrhom. Podobný proces navrhovania a výberu tém prebieha aj v žiackej školskej rade na našej škole. V žiackej rade je jeden zástupca za každú triedu, ktorí prinesú na prvé výberové stretnutie návrhy žiakov z triedy ktorú zastupujú. Cieľom je zapojenie samotných žiakov už od začiatku realizácie ročníkového projektu, aby výber nebol celkom vnútený, umelý.

Tabuľka 1 Návrh témy pre ročníkový projekt

Téma (2. ročník, sexta)	predmet	podtémy podľa predmetov	poznámka
Dovolenka v trencianskom regióne	slovenský jazyk a literatúra	jazyková úprava turistického sprievodcu, príbeh	
	anglický jazyk	preklad informácií v sprievodcovi, sprievodcovské služby	
	nemecký jazyk (alebo iný cudzí jazyk)	preklad informácií v sprievodcovi, sprievodcovské služby	
	matematika	štatistika cudzích návštevníkov, náklady na dovolenku	
	dejepis	Historické pamiatky, história regiónu	
	katolícke náboženstvo	kostoly a sakrálne pamiatky, pútnické miesta	
	geografia	geografická charakteristika –	

		turistické zaujímavosti, náučné chodníky, agroturistika	
	biológia	chránené územia, prírodné zaujímavosti	
	umenie a kultúra	umelecké zaujímavosti regiónu	
	informatika	grafická úprava dokumentov (turistický sprievodca, záverečná prezentácia)	
	telesná výchova	športové zariadenia	
	fyzika	zaujímavé technické pamiatky, vedecké pracoviská (možnosti exkurzie)	
	chémia	vedecké pracoviská (možnosti exkurzie)	
zdôvodnenie navrhovanej témy	téma rieši regionálnu tému, žiaci poznávajú svoj región hlbšie a v rozvetvených súvislostiach, výstupy môžu byť zaujímavé pre informačné a cestovné agentúry, téma umožňuje participáciu väčšiny predmetov, téma dobre integruje svet školy a realitu v blízkosti školy		

Prameň: vlastný návrh autora

Potom nasleduje druhé kolo výberu. Stretne sa vedenie školy (riaditeľ, zástupca pre pedagogickú činnosť) a vedúci jednotlivých vzdelávacích oblastí a zástupca zo žiackej rady. V tejto komisii sa vyberú konečné tematiky. Pre každý ročník sa vyberie jedna téma. Nasleduje vypracovanie základného dokumentu – základný informačný leták pre žiakov a učiteľov (tabuľka 2) a tabuľky s témami pre jednotlivé ročníky a podtémami pre jednotlivé predmety (tabuľka 3). Tieto dokumenty tvorí vedenie školy ako hlavný koordinátor ročníkového projektu. Tabuľky sa distribuujú všetkým učiteľom aj žiakom prostredníctvom elektronickej pošty, zverejnia sa na stránke školy a na vyhradenej nástenke pre ročníkový projekt.

Tabuľka 2 Základné inštrukcie prípravy ročníkového projektu pre žiakov a učiteľov

<p>Milí kolegovia, milí žiaci, v prílohe mailu máte základné inštrukcie k tvorbe ročníkového projektu, témy a podtémy pre jednotlivé ročníky a predmety. Dúfame, že tak ako každý rok, bude riešenie ročníkového projektu pre vás novým zábavným zážitkom a že sa veľa naučíte. Tešíme sa na vaše výsledky a ich záverečné prezentácie.</p> <p style="text-align: right;">vedenie školy</p>
<p>Ciele a podmienky ročníkového projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoriť projekt, napr. napísať knihu, časopis, usporiadať výstavu, prezentáciu, vyrobiť pomôcku, skonštruovať model budovy, alebo stroja, zahrať divadlo... • Na splnenie potrebujú žiaci vyhľadať nové informácie, nadviazať spoluprácu s odborníkmi, učiteľmi a organizáciami mimo školy. • Učiteľ má rolu pomocníka a poradcu. • Žiaci by sa mali učiť organizovať svoju prácu, voliť riešenia na základe dohody v tíme, formulovať svoj vlastný názor, byť schopní obhájiť si ho a pod..

- Žiaci pracujú v skupinách, každý predmet má 1 skupinu, ktorej sa zadajú úlohy (podtéma), žiaci si vzájomne pomáhajú, komunikujú, vyjadrenie vlastného názoru
- Najdôležitejší je tímový prístup
- Nácvik sebahodnotenia

Postup riešenia – všeobecné pokyny:

- Vysvetlenie zámeru, skĺbenie názorov a zlepšenie
Časové rozpätie záverečnej prezentácie výsledkov (výstupov): pre nižšie gymnázium 60 min, pre vyššie gymnázium 40 min.
- Po vystúpení každej triedy prebehne sebahodnotenie (podľa sebahodnotiacich formulárov), hodnotenie ostatnými triedami a učiteľmi
- Výber podtémy a určenie skupín žiakov v predmete vyučujúci jednotlivých predmetov zapíšu do pripraveného tlačiva v TK - november 2013
- Mapovanie témy – december 2013
- Zostavenie kostry projektu každej skupiny – žiaci – február 2014
- Hotové prezentácie za jednotlivé predmety – marec 2014
- Skĺbenie riešení jednotlivých skupín (podtém) do konečného spoločného projektu – do 15. mája 2013
- Stanovenie miesta a harmonogramu záverečných prezentácií (vedenie školy)

Prameň: vlastný návrh autora

Tabuľka 3 Témy a podtémy ročníkového projektu v školskom roku 2013 – 2014

TRIEDA	téma predmet	podtémy
PRÍMA	HRY ZNÁME A NEZNÁME	
	SJL	Riekanky, hádanky, jazykolamy
	MAT	Logické hry, počítačové, stolné
	DEJ	Prvé hračky
	KNB	Náboženské zvyky
	CUJ	Preložiť niektorú hru do CUJ
	GEG	pexeso
	BIO	pexeso
	TSV	Pohybové, skupinové hry
	VYV	Kresby, vyhotoviť hru
	HUV	Pesničky, vyčítanky
SEKUNDA	HRADY V TRENČIANSKOM REGIÓNE	
	SJL	Dobová literatúra
	MAT	V spolupráci s VYV –statika hradov, výpočty hrúbky stien a pod
	DEJ	História hradov, panovníci, divadlo zo života na hrade
	KNB	Veriaci a viera v danom období
	CUJ	Divadlo v ANJ
	GEG	Zmapovanie územia SR a hradov
	BIO	Strava v danom období na hrade a v podhradí
	TSV	rytierske zápasy, tance

	VYV	Modely hradov, panely s kresbami slohy, architektúra
	HUV	rytierske zápasy, tance
	TEC,FYZ	Modely hradov
TERCIA	VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI SLOVENSKA	
	SJL	Charakteristika vybraných osobností
	MAT	Vyhľadať významné osobnosti v oblasti mat
	DEJ	Vyhľadať významné osobnosti z histórie
	KNB	Viera a veda
	CUJ	Preklad niektorej oblasti podľa vlastného výberu
	GEG	Vyhľadať významné osobnosti, prínos, dielo...
	BIO	Vyhľadať významné osobnosti prínos, dielo...
	TSV	Pomôcky k TSV
	TEC	Zostrojiť vynález
	FYZ	Popis vynálezu a jeho význam
	CHE	Vyhľadať významné osobnosti, predviesť jednoduchý pokus
	MDV,OBN	Vyhľadať významné osobnosti
KVARTA	ENERGIA A ČO ĎALEJ	
	SJL	Vplyv priemyselnej revolúcie na literatúru
	MAT	Vyhodnotenie životného prostredie
	DEJ	Kedy a kým boli postavené prví elektrárne
	KNB	A bolo svetlo
	CUJ	Elektrárne v cudzine prezentovať v danom jazyku
	GEG	Porovnanie energetiky v SR s inými krajinami, zmapovanie elektrární v SR
	BIO	Odkiaľ berú energiu ľudia, bunka, prečo priberáme
	VUM	Reklama - vymyslieť
	TSV	Energia a šport
	FYZ	Ako pomôcť prenosu energie, koľko potrebuje energie priemerne človek
	CHE	Obnoviteľné alternatívne zdroje
	MDV	Plagát - výroba
	INF	Prezentácia - výroba
KVINTA, PRVÝ ROČNÍK	ZÁLEŽÍ NÁM NA NAŠOM ŽIVOTNOM PROSTREDÍ	
	SJL	Článok do novín, sledovanie správ z danej problematiky
	MAT	Úlohy smerujúce k vytváraniu grafov a čítaniu údajov z tabuliek a diagramov
	DEJ	Atómové jadro a dejiny
	KNB	Správanie sa k prírode ako Božiemu daru
	CUJ	Problém (napr. ekologický) vo svete – v danom jazyku
	GEG	Pralesy, smog vo veľkomestách
	BIO	Ako žiť zdravo a v pohode
	UKL	Plagát, panel – výroba
	TSV	Športoviská pri Váhu
	FYZ	Pomocník lekárov
	CHE	Domácnosť, chemické laboratórium, ozónová diera
	MDV	Medzinárodné zmluvy

	INF	Prezentácia - výroba
SEXTA, DRUHÝ ROČNÍK	DOVOLENKA VO VYBRANOM REGIÓNE	
	SJL	Príbeh
	MAT	Štatistika cudzích návštevníkov v SR
	DEJ	Historické pamiatky
	KNB	Kostoly - pamiatky
	CUJ	Preklad pre „zahraničných návštevníkov“
	GEG	Turistika,
	BIO	Chránené územia
	UKL	Plagát, upútavka, prezentácia - výroba
	TSV	Športové aktivity
	FYZ	Múzeá, objavy,
	CHE	Významné podniky
	INF	Prezentácia - výroba
SEPTIMA, TRETÍ ROČNÍK	PRÍLEŽITOSTI A OHROZENIA ČLOVEKA 21. STOROČIA	
	SJL	Encyklopédie
	MAT	Inteligentné testy, divergentné úlohy
	PSY, SPS	testy
	KNB	Myslenie a viera , vzťahy medzi ľuďmi
	CUJ	Jednu oblasť preložiť do daného jazyka
	GEG	Globálne problémy a názor na ich riešenie
	BIO	Človek objaviteľ, prínos a zneužitie výdobytkov vedy
	UKL	Maliari a ich inšpirácie
	TSV	Svalová a nervová sústava pri športe pozitíva a negatíva športu
	FYZ	Svetlo a tieň – dva protiklady
	CHE	Racionálne využívanie prírodných zdrojov, prírodné a umelé materiály
	DEJ	Minulosť a súčasnosť, poučenie?
OBN	Podľa preberaných tém – zvoliť si	

Prameň: ŠkVP 2013 – 2014 a vlastný návrh autora

Učítelia, ktorí sa majú podieľať na príprave a realizácii ročníkového projektu by mali mať kompetencie pre tímovú prácu, pre integrovanie IKT do výučby, poradenské a konzultatívne (vo vzťahu ku žiakom a kolegom) kompetencie, organizačné a riadiace, hodnotiace, diagnostické, sebareflexívne, komunikačné, plánovacie kompetencie, kompetencie pre vytváranie pozitívnej klímy v triede, či škole, prípadne ďalšie.

2.2 Príprava a riešenie ročníkového projektu – žiaci

Po zverejnení tém majú žiaci určitý čas (asi dva týždne) na premyslenie (inkubáciu) problematiky. Vyberajú si čiastkové podtémy podľa toho, ktorý predmet je im najbližší. Ak je veľký záujem o niektorý predmet a iné ostávajú neobsadené, môžeme zvoliť náhodný výber losovaním predmetov. Rozdelenie do skupín by sa malo riadiť princípom dobrovoľnosti. Počet žiakov pracujúcich v čiastkovej podtému je úmerný počtu žiakov v triede a počtu podtém. To znamená, že pri počte podtém (predmetov) napr. osem a počte žiakov tridsaťdva, sa vytvoria štvorčlenné žiacke skupiny (32/8). V tomto štádiu je dôležité, aby mená žiakov triedny učiteľ, ktorý koordinuje projekt, zapísal do tabuľky, ktorá je vložená do triednej knihy. Mená môžu zapisovať aj vyučujúci jednotlivých

predmetov. Zapísanie mien je záväzné, zmeny sú možné po dohode s učiteľom (Obrázok 1). Teraz majú skupinky čas na samotné spracovanie problému. Žiaci v priebehu riešenia konzultujú problematiku a postupy s učiteľmi. Žiaci prezentujú čiastkové riešenia na hodine príslušného predmetu, pričom sa dbá na hodnotenie spolužiakmi a sebahodnotenie. Čiastkové prezentácie podtém na jednotlivých predmetoch je veľmi dôležité. Ostatní žiaci sa zoznámia s realizáciou iných podtém, vyjadrujú sa k nim. Získavajú informácie, ktoré budú potrebovať pri konečnom riešení a napríklad pri tvorbe záverečnej prezentácie.

Pri nachádzaní a navrhovaní tém pre ročníkové projekty a aj pri samotnej práci na realizácii projektu, môžu učitelia aj žiaci postupovať podľa štádií ktoré navrhuje Petty (2006). Tvorivý postup je zložitý a premenlivý, dá sa rozdeliť do piatich štádií: klarifikácia, destilácia, inkubácia a usilovná práca. Počas klarifikácie žiaci hľadajú podnety. Tento proces je charakteristický spontánnosťou, experimentovaním, intuíciou, nespútanou predstavivosťou aj riskantnou improvizáciou. Podobá sa na prvé fázy brainstormingu. Účelom je prísť na čo najviac nápadov, bez ohľadu na to, že sa môžu zdať na prvý pohľad nepraktické a nezmyselné. Toto štádium pomôže s nachádzaním osobitného výrazu, vyvoláva hlbšie precítenie a vcítenie sa do témy. Žiakov môže učiteľ povzbudiť, aby nerezignovali ak ich nič nenapadá, nech využijú akúkoľvek myšlienku, aj tú najobyčajnejšiu a aby zabudli na sebakritiku, ktorá v tejto fáze brzdí. Cieľom je mať čo najviac nápadov. Ak je väčšina vymyslených vecí realizovateľná – žiaci dostatočne neriskovali. Zmyslom druhej fázy – klarifikácie je vyjasniť si účel a cieľ práce. Dá sa vyjadriť otázkou: Čo sa pokúšam urobiť, alebo povedať? Žiaci často nemajú presnú predstavu. Je vhodné, aby sa zamysleli nad zmyslom celej časti, podtémy. Pri klarifikácii žiak postupuje logicky, analyticky a kriticky a zrak má uprený na horizont. Destilácia pozorne skúma a posudzuje myšlienky vzniknuté počas klarifikácie. Najlepšie z nich budú vybrané na ďalšie spracovanie. Je to fáza sebakritickej autocenzúry, vyžadujúca chladný rozbor a súdnosť, než spontánnu tvorbu myšlienok. Žiak by mal byť natoľko kritický, aby v tejto fáze potlačil akékoľvek nápady a pokusy. Inkubácia je získanie odstup, niekoľko dní nečinnosti, aby sa žiaci mohli k dielu vrátiť a lepšie ho posúdili. Je to fáza zrenia. Usilovná práca má završiť definitívne zvolenú cestu – tému. Dielo získava konečnú podobu. To neznamená, že práca sa nebude ešte niekoľkokrát prerábať a že ešte niekoľkokrát neabsolvuje fáze inšpirácie, klarifikácie a usilovnej práce.

Trieda, št. a. 2013/2014 **PROJEKT**

Predmet	Učiteľ	Žiaci v skupine
SL	CI	K. Hlaváč, M. A. Hájek, T. Zemanová, K. Holáková, B. J. J. J., M. M. M.
HAT	BA	S. S. S., H. H. H., T. T. T.
DEJ	NO	K. K. K., G. G. G.
KUB	F1, B2	A. A. A., B. B. B.
CHJ	S4, S5, V1, V2	P. P. P., M. M. M. (úč.)
GEG	DO	B. B. B., M. M. M.
BIO	SL	L. L. L., M. M. M., T. T. T.
TSV	ES, MA	B. B. B., K. K. K.
TEC	HR	O. O. O., J. J. J., S. S. S.
FYZ	PE	M. M. M., B. B. B.
CHE	RB	M. M. M., T. T. T., M. M. M.
HDO	CH	J. J. J. (O. O. O.)
OBN	PI	J. J. J., K. K. K., M. M. M.

Obrázok 1 Zapisovanie mien žiakov k predmetom (podtémam) v triednej knihe
Prameň: archív autora

2.3 Ukončenie ročníkového projektu – záverečná prezentácia

Nemali by sme podliehať zjednodušenej predstave, že záverečná prezentácia je synonymum prezentácie v programe power point. Môže ísť o divadlo, prípravu stredovekého pokrmu, prezentáciu plagátu, výrobku, knihy, časopisu, hudobnú produkciu, interaktívnu prednášku a podobne. Pri prezentáciách majú mať učitelia podpornú, povzbudzujúcu úlohu. Učitelia by mali do prezentácie zasahovať čo najmenej. Aj ťažkosti žiakov pri prezentácii a tímové riešenie krízových situácií patrí k autenticite ročníkového projektu ako výchovnovzdelávacej metódy. Učiteľ si všíma rôzne činnosti a prejavy žiakov, zapisuje otázky vynárajúce sa počas prezentácie. Nevstupuje a neopravuje počas prezentácie, nevznáša vlastný názor. Ak by učiteľ hodnotil už počas alebo hneď po prezentácii, veľmi by ovplyvnil priestor a možnosti sebahodnotenia, ktoré je najdôležitejšie

Obrázok 2 Projekt zapája čo najviac predmetov, aj hudobnú výchovu
Prameň: archív autora

Obrázok 3 Prezentácia ročníkového projektu je tiež premyslená tímová aktivita

Ako ukážku záverečnej prezentácie uvádzam PPT (obrázok 4) sexty z roku 2012, témou ročníkového projektu bolo vypracovanie dovolenky na Slovensku pre zahraničných návštevníkov. Z prezentácie vidno, ktoré informácie žiaci museli vyhľadať, vybrať, ktoré predmety sa na riešení podieľali. Nie je však možné urobiť si týmto spôsobom predstavu o iných parametroch žiackej záverečnej prezentácie. Dôležité je samotné prezentovanie, správanie žiakov, používanie jazyka, reagovanie na otázky publika, schopnosť argumentácie a obhajoby svojej práce a samozrejme sebahodnotenie.

Cestovná kancelária Romance tours

- Dobrý deň, sme Sexta B, sme zástupcami cestovnej kancelárie Romance tours
- Naša cestovná kancelária sa špecializuje na zájazdy po Európe
- Tento rok prichádzame s novinkou „Potulky po zbojníckom chodníčku“
- Dovoľte, aby sme Vám ju predstavili :

Potulky Slovenskom

- Žilinská kotlina – Potulky po zbojníckom chodníčku

Turistika a wellness v jednom

Charakteristika zájazdu

- 5 – dňový letecký zájazd
- Zájazd pre milovníkov prírody, relaxu a dobrého jedla
- Spoznávanie krásy prírody Slovenska
- Relax vo wellness centre

Príchod na letisko vo Schwechate

1. Deň

- Odchod z Lisabonu 28.6.2012 o 9:30 hod.
- Prílet na letisko vo Viedni v poobedňajších hodinách
- Po prilete nasleduje preprava autobusom do Bratislavy, následne do Terchovej
- Po ceste návšteva Bolešovskej pálenice s možnosťou ochutnávky
- Večer ubytovanie v penzióne Biely Potok
- O 20:00 hod. fakultatívna večera

Bolešovská pálenica

- História: Egypt, Grécko, Rím
- 4. stor. BC - Aristoteles - fyzikálne princípy destilácie
- 13. stor. - kresťanské kláštory (EU) -1. liehoviny z alkoholu a bylín

Výroba destilátu :

- Zrelé až prezreté ovocie, 2-4 týždne kvasiť
- Destilácia = separácia - oddeľovaním alkoholu od ostatných látok (oddeľovanie na základe rozdielnej teploty varu)

Ubytovanie v „Bielom Potoku“

- Lokalita: Malá Fatra (500m od Jánošíkových diery)
- Kapacita: 12-14 lôžok (2,3,4 lôžkové izby)
- Vybavenie: kuchynka, kúpeľňa, altánok s grilom, trampolína na skákanie, parkovisko
- Kontakt: bielypotok@gmail.com 00421/41/5695950
- Cena:

dátum	dospelí	deti
3.1.-30.6.	9€	8€
1.7.-18.9.	9,5€	8,5€

2. Deň

- Raňajky
- Začiatok o 9:00 hod. Jánošíkove diery
- Rozchod, obed
- V poobedňajších hodinách prehliadka Terchovej (oboznámenie s osudom Jánošíka a literatúry)
- Návšteva relax centra Terchovec
- Večer návrat do penziónu, fakultatívna večera

Turistika Jánošíkove diery

- Mierna turistika
- Trvanie: 3:30 (za bežných podmienok)

Začiatok

- Predpokladaný odchod z chaty o 8:00 hod.
- Modré značenie
- Prechod cez Dolné a Horné diery

Pokračovanie trasy

- Pokračovanie je možné dvoma spôsobmi:
 - 1. Modré značenie: obtiažnejšie, strmšie, ale kratšia cesta k hrebeňu
 - 2. Zelené značenie: miernejšie, dlhšie, na modrú značku sa napojí Pod Tanečnicou

Záver

- Červené značenie
- Počas cesty je možné vyjsť na Malý Rozsutec
- Odtiaľ cesta prevažne len klesá
- Okolo 12:00 hod. je očakávaný príchod do Petrovej, kde sa dá naobedovať v tradičnej reštaurácii Jánošíkov dvor
- 15:35 hod. odchádza autobus z Petrovej do Terchovej

Osud Jánošíka a literatúra

- * 25.1.1688, Terchová
- † 17.3.1713, Liptovský Mikuláš
- slovenský národný hrdina
- námiet slovesného, hudobného a výtvarného ľudového umenia
- čestný, statočný,
- rozvážny, so zázračnou silou

- v detstve: práca na rodičovskom poddanskom hospodárstve
- zbojnícky kapitán
- boj proti nespravodlivosti a ľudskému útlaku (účastník protihabs. povstani)
- „Bohatým bral a chudobným dával.“ (slovenský Robin Hood)
- obvinený → mučený → †
- poprava hákom

Jánošík v literatúre

- 1862 Ján Botto "Smrť Jánošíka-Romanca" Lipa — Neskôr proti Bottovej vôli premenované na "Smrť Jánošíkova"
- 1868 Samo Chalupka "Líkavský väzeň" Spevy Sama Chalupku
- 1970 Stanislav Šteпка "Jáánošíik" - Rekordný
- počet 501 repríz slovenskej hry
- 1979 Lubomír Feldek - Jánošík podľa Vivaldiho
- 1980 Margita Figuli- Balada o Jurovi Jánošíkovi

Relax centrum Terchovec

- Objekt sa skladá z 2 sektorov
- V sektore A nájdete pod jednou strechou turisticko-informačné centrum
- Športovú halu, kde je možnosť hrať tenis, volejbal, bedminton, florbal... Vedľa športovej haly je možnosť zahrať si squash, bowling, billiard, oceniť svoj športový výkon a doplniť telesné tekutiny v BARE

Relax centrum Terchovec

- V sektore B je vyhľadávaný terchovský vodný svet.
- Obsahuje plavecko-relaxačný bazén (17,5x7x1,1-1,5), detský bazén, masážno-relaxačný bazén, vaňové vírivky, fínske sauny, parnú saunu.

3.Deň

- Raňajky
- Návšteva hradu Strečno, plavba plťou
- Poobede prehliadka historického centra Žiliny (možnosť nákupov)
- Večer návrat do penziónu, fakultatívna večera

Hrad Strečno a plavba plťou

- V dopoludňajších hodinách sa uskutoční plavba plťou
- Na krásnom úseku Váhu je možné vidieť historické úseky pltníctva:
 - Margita a Besná
 - výhľady na Starhrad, hrad Strečno, nádherná príroda Malej Fatry
 - kapacita plte : 12 osôb
 - čas plavby : 50-75 min
 - dĺžka splavovaného úseku : 7km

Hrad Strečno

- Vznikol na prelome 13. a 14. storočia
- Slúžil na ochranu mýtnej stanice
- V 14. storočí ho vlastnil Matúš Čák Trenčiansky
- V 17. storočí slúžil ako úkryt Thökölyho povstalcov
- Následne ho poškodili cisárske vojská
- Začiatkom 20. storočia zakonzervovali múry
- V rokoch 1978-1993 prebiehali rekonštrukcie
- 1995 – hrad bol sprístupnený verejnosti

Budatínsky Zámok

- Vznikol ako strážny hrad v polovici 13. storočia
- Najstaršou časťou je valcovitá veža
- Postaviť ju dali pravdepodobne Balašovci, po nich ju vlastnil Matúš Čák, neskôr mali zámok v držbe panovníci
- Posledným majiteľom bol Gejza Csáky
- Počas revolučných bojov tu v dňoch 11. decembra 1848 a 2. januára 1849 bojovali vojská slovenských dobrovoľníkov na čele s Jozefom Milošavom Hurbanom a s Ľudovítom Štúrom, po boku cisárskych vojsk, proti maďarským gardám

Prehliadka Žiliny

- Je príkladom racionálneho urbanistického riešenia kolonizačného mesta so šachovnicovým pôdorysom
- Prvá písomná zmienka o meste je z r. 1208, kde sa spomína ako Terra de Selinan
- Prvá zmienka o Žiline ako o meste je z r. 1312
- Mestské práva získala v r. 1321
- Významným a dodnes uchovaným dokumentom Privilegium Pro Slavias z r. 1381 sa rozhodlo, že Slováci mali v mestskej rade Žiliny rovnaké práva ako Nemci

4. Deň

- Po raňajkách presun do Vrátnej doliny
- Následne turistika vo Vrátnej
- V podvečerných hodinách príchod do Terchovej
- V závere dňa typická slovenská večera s ľudovou hudbou z Terchovej pod vedením M. Bobáňa
- Návrat do penziónu

Mariánske námestie

- Je historicky najcennejším celkom v meste spolu s príľahlými ulicami tvorí historické jadro mesta
- Vďaka zachovalým arkádam a laubniám, štvorcovému tvaru a kultúrnym pamiatkam vytvára osobitnú atmosféru
- Od polovice 13. storočia centrom obchodu, trhov, remeselnej výroby, neskôr i sídlom samosprávy a bydliskom najvýznamnejších Žilinčanov
- Nachádza sa tu socha Nepoškvrnenej Panny Márie – Immaculaty

Vrátna - turistika

- Vrátna - Nový Dvor – hotel Boboty – Podžiar Štefanová 2h
- Chata Vrátna - Snilovské sedlo - Chleb - sedlo Za Hromovým – Poludňový grúň - chata na Grúni – Chata Vrátna 4 hod. (pri využití kabínkovej lanovky)

Kostol sv. Štefana - Kráľa

- Je najstaršou a najhodnotnejšou architektonickou pamiatkou v Žiline
- Je to neskororománsky kostol
- Stavba postavená okolo roku 1230
- V 13. st. k malému jednolodovému kostolu pristavili väčšiu loď
- Kostol je ohradený kamenným múrom so vstupnou bránou a s kruhovou baštou z polovice 16. st.
- Hodnotný a pozoruhodný je interiér kostola
- Zaujímavé sú stredoveké maľby, ktoré pochádzajú z obdobia okolo r. 1260
- Pri kostole, vo vnútri ohradenia, postavili v 15. storočí kaplnku Božieho Tela - nezachovala sa
- Postavili aj otvorenú kaplnku, ktorá má gotické jadro z kameňa a k jej juhozápadnému pilieru je pristavená šesťboká kazateľnica

5. Deň

- Raňajky
- Presun na letisko
- Po ceste návšteva Trenčianskeho a Čachtického hradu
- Odlet z Viedne v nočných hodinách
- Príchod do Lisabonu v neskorých nočných hodinách
- Zmena programu, letových časov a odletových miest vyhradená

Trenčiansky hrad

- Trenčiansky hrad je národnou kultúrnou pamiatkou a tvorí dominantu mesta Trenčín
- Na mieste dnešného hradu stála v predrománskom období rotunda
- v období Veľkej Moravy hradisko, ktoré neskôr nadobudlo význam dôležitého a mocného kráľovského hradu
- Najznámejším majiteľom hradu bol Matúš Čák Trenčiansky, pán Váhu a Tatier
- V priestoroch Trenčianskeho hradu sú umiestnené viaceré stále alebo dočasné expozície Trenčianskeho múzea

Čachtický hrad

- Prvýkrát spomínaný v prvej polovici 13. storočia ako pohraničná pevnosť
- Staviteľom hradu bol Kazimír z rodu Hontpalazmán
- Významní majitelia: Matúš Čák Trenčiansky, Ctibor zo Ctiboric, či rodina Nádašdyovcov, ku ktorým patrí aj smutne preslávená Alžbeta Bátoriová
- Možno na ňom dobre pozorovať vývoj stredovekej obrannej architektúry
- Hrad bol v roku 1708 vypálený - nik ho neopravil
- Hrad opäť vyhorel v roku 1799 (vtedy už opustený)

Informácie o cene

- Cena zahŕňa:
 - Leteckú dopravu Lisabon – Viedeň – Lisabon
 - Transfer 60,-€
 - Dopravu mikrobusedom počas pobytu
 - 4X ubytovanie 8,-€/noc s raňajkami
 - Sprievodcu 20,-€
- Cena nezahŕňa:
 - Vstupy
 - Komplexné cestovné poistenie

Doplatky

- Povinné doplatky:
 - Letiskové doplatky 125,-€
- Ostatné doplatky:
 - Za 1/1 izbu 2,-€
 - Večere 5-10,-€
 - Plavba plňou dospelý 10,-€ deti 5,-€

Lety

Termin: 28.6.2012 - 3.7.2012 (Austrian Airlines)

Pasažieri	Tarifa	Základná cena	Letiskové poplatky	Manipulačné poplatky	Celková cena
Deti (2-11r)	Detiská tarifa	19,-€	135,-€	13,-€	167,60,-€
Dospelý (12-59r)	Dospelá tarifa	189,-€	135,-€	13€	337,60€

Termin: 6.7.2012 – 11.7.2012 (Austrian Airlines)

Pasažieri	Tarifa	Základná cena	Letiskové poplatky	Manipulačné poplatky	Celková cena
Deti (2-11r)	Detiská tarifa	19,-€	135,-€	13,-€	167,60,-€
Dospelý (12-59r)	Dospelá tarifa	189,-€	135,-€	13€	337,60€

Celková cena

- Letenky : dospelý: 337,60,-€ deti: 167,60,-€
- Ubytovanie : dospelí: 8,-€ deti: zadarmo
- Plavba plňou : dospelí:10,-€ deti: 5,-€
- Večere : 8-10,-€
- Transfer : 60,-€
- Sprievodca : 20,-€
- Plus vstupy a cestovné poistenie.

Termin: 28.6.2012-3.7.2012	Celková cena
Dospelí:	577,7,-€
Deti:	352,6,-€

Obrázok 4 Záverečná prezentácia ročníkového projektu formou PPT
Prameň: vlastný archív autora

2.4 Vyhodnotenie ročníkového projektu

Hodnotenie ročníkového projektu má niekoľko úrovní a spôsobov. Za najdôležitejšie považujeme sebahodnotenie. Na sebahodnotenie máme pripravené sebahodnotiace formuláre (tabuľka 4), ktoré majú veľký význam aj pre riešenie ročníkového projektu v ďalšom roku. V sebahodnotiacich formulároch sa snažíme vymedziť priestor na zhodnotenie všetkých parametrov, nielen odborných, formálnych, ale žiaci hodnotia aj úroveň rozvoja kľúčových kompetencií. Sebahodnotenie týchto parametrov by samotní žiaci realizovali bez navádzajúcich sebahodnotiacich formulárov len veľmi ťažko. Ich príprava je vysoko odborná, sofistikovaná činnosť. Vyžiada si veľa času, ale osvedčené formuláre sa môžu používať opakovane. V sebahodnotiacich formulároch poskytujeme žiakom inšpiratívne výrazy na hodnotenie. V tabuľke 4 sú príklady uvedené kurzívou. Opakované použitie je výhodné, pretože môžeme porovnávať úroveň projektov a hlavne vývoj autoregulačných a sebahodnotiacich schopností žiakov v čase. Sebahodnotenie musí obsahovať presah do budúcnosti. Malo by byť východiskom k sebazdokonaľovaniu, k odstraňovaniu, či vyvarovaniu sa chýb v budúcej činnosti. Je vhodné archivovať vyplnené sebahodnotiace formuláre a riešenia projektov. Môžu sa stať súčasťou portfólií, ktoré sú základom pre premyslené a komplexné sebahodnotenie a hodnotenie žiakov. Učiteľ by mal byť natoľko kreatívny, že bude pripravovať podobné originálne sebahodnotiace formuláre. Prispôsobí ich veku, mentálnej úrovni a činnosti, ktorú bude u žiakov hodnotiť. Hodnotenie je prevažne slovné, prípadne niektoré parametre sa dajú kvantifikovať (body, percentá), ale nabádame žiakov aby bolo konkrétne. Len konkrétne pomenovanie nedostatku môže viesť v budúcnosti k jeho premyslenému, cielenému odstráneniu. Ročníkový projekt primárne nehodnotíme známku, ale je na rozhodnutí učiteľov, či tak urobia.

Tabuľka 4 Sebahodnotenie a hodnotenie ročníkového projektu

Téma ročníkového projektu:				
ročník, trieda:				
oblasť hodnotenia	sebahodnotenie <i>(kurzívou sú naznačené možné formulácie – návod na sebahodnotenie)</i>	hodnotenie učiteľom	návrh na odstránenie nedostatkov v budúcom roku (súčasť sebahodnotenia)	iné
obsah	<i>v súlade s témou, väčšina nových informácií, príliš jednoduchý, postačujúci, ešte sme mohli doplniť (čo konkrétne), nedodržali sme tému (prečo, do akej miery),...</i>	<i>na 95%, chýbali údaje o pobytovej taxe v celkovej kalkulácii za zájazd</i>		
zrozumiteľnosť	<i>spracovanie bolo pre obecnosť zrozumiteľné, najprv</i>	<i>žiaci formulovali zámery a riešenia veľmi</i>		

	<i>sme mali ťažkosti s pochopením témy, podtémy (čomu konkrétne sme nerozumeli, prečo), zadaniu sme porozumeli bez problémov,...</i>	<i>zrozumiteľne, bez nejasností</i>		
odbornosť	<i>nedostatočne, primerane veku, príliš jednoduché, neodborné (prečo, v čom)</i>	<i>na vysokej úrovni, prekračuje rámec strednej školy</i>		
spolupráca v tíme spolužiakov	<i>bezproblémová, úlohy sme si vedeli rozdeliť, dohodli sme sa, nevedeli sme sa dohodnúť na (čom, prečo, ako sme to nakoniec vyriešili),...</i>	<i>nedostatky v tímovej spolupráci, niektorí sa ulievali, iní „ťahali“ za všetkých, žiaci si jasne nerozdelili úlohy na začiatku prác</i>	<i>na začiatku sa dohodneme na spôsobe komunikácie</i>	
získavanie informácií	<i>problémy robili inštitúcie (ktoré, prečo),...</i>	<i>žiaci mali požiadať o pomoc školu, aby oficiálne oslovila príslušné inštitúcie</i>	<i>požiadame o pomoc vedenie školy, aby napísali žiadosť o poskytnutie informácií žiakom</i>	
spolupráca s učiteľmi	<i>učitelia nám len nepriamo radili a povzbudzovali, bez učiteľov by sme to nezvládali (prečo, ktoré veci konkrétne), učitelia neboli ochotní nám pomáhať (ktorý, prečo)...</i>	<i>niektorí kolegovia neboli ochotní podať odbornú pomoc, čo sa odrazilo na úrovni niektorých podtém</i>	<i>dopredu sa dohodneme s učiteľmi na konzultačných hodinách</i>	
spolupráca s inými odborníkmi a inštitúciami	<i>bez problémov, vedeli sme si vyhládať kompetentných ľudí a informácie, ťažkosti (aké, prečo),...</i>	<i>žiaci veľmi vyspelým spôsobom komunikovali s predstaviteľmi rôznych inštitúcií</i>		
formálna stránka	<i>nedostatky v koncepcii plagátu (aké, prečo),...</i>	<i>formálna stránka PPT prezentácie – drobné nedostatky (rozmazané</i>		

		<i>obrázky, niektoré nevhodne zvolené, príliš veľa textu na niektorých stránkach</i>		
použitelnosť v reálnom živote	<i>výsledky a riešenia sa dajú využiť ako lacná a efektívna metóda pri nakladaní s odpadom v meste, nepodarilo sa nám nájsť využiteľnosť pre prax (prečo),...</i>	<i>výsledky by mohli byť použité miestne informačné kancelárie na turistickú propagáciu, ide o originálne riešenie nakladania s odpadom, ktoré by mali podrobiť ďalšej analýze, riešenie žiakov by bolo vhodné použiť ako materiál do školských súťaží napr. SOČ</i>		
prezentácia	<i>veľmi dobrá, jasná, obecenstvo zaujala, jasná gestikulácia, rozprávanie, používanie jazyka bez chýb...</i>	<i>trochu problematická artikulácia a hlasitosť, čo mohlo trochu znižovať celkový dojem, niektorí prezentujúci boli stále k publiku otočení chrbtom</i>		
rešpektovanie hodnôt duševného vlastníctva	<i>zdroje sme sa snažili poctivo uvádzať, duševné vlastnosti sme rešpektovali...</i>	<i>bola potrebná neustála konzultácia, či kontrola zo strany učiteľov vďaka ktorej boli požiadavky na rešpektovanie vlastníctva dodržané</i>		
zrozumiteľné uvedenie zdrojov informácií	<i>pri uvádzaní zdrojov sme mali menšie ťažkosti (aké konkrétne, prečo),...</i>	<i>potrebná pomoc zo strany učiteľov</i>		
moje pocity pri riešení RP	<i>veľmi ma to celé bavilo, spoznal som svoje schopnosti a mám skvelý pocit</i>			

	<i>z toho, že som sa vedel postaviť pred ľudí a vyjadrovať svoje názory, nemal som z prípravy ročníkového projektu dobrý pocit (prečo, konkrétne),...</i>			
nové vedomosti a zručnosti	<i>čo nové som sa naučil (konkrétne)...</i>	<i>veľmi účinný tréning kľúčových kompetencií</i>		
najväčší prínos pre moje učenie sa	<i>nič mi to nedalo (prečo), naučil som sa...(čo),...</i>			
najsilnejšia stránka RP	<i>prináša inovatívne riešenie problematiky, zaujímavá téma „chytla“ obecnstvo, pútavá prezentácia, hrané divadlo, použiteľnosť v praxi (kde konkrétne),...</i>	<i>originálne riešenie použiteľné v praxi, zapojenie slabších žiakov</i>		
originalita riešenia	<i>originálne, autentické riešenie, kompilát známych faktov, neoriginálne...</i>	<i>100%</i>		
zábavnosť	<i>pri práci sme sa zabavili (kedy, prečo, čo nás bavilo najviac), bola to väčšinou nuda(prečo)...</i>	<i>niektorí prejavovali nezáujem, nudili sa, väčšina považovala prácu na ročníkovom projekte za zábavnú</i>		
najväčšie ťažkosti, najslabšia stránka, čo treba zlepšiť	<i>získavanie informácií, dodržanie časového harmonogramu, technická stránka PPT, komunikácia v skupine, dohoda na výbere informácií do konečnej prezentácie, ťažkosti s argumentáciou a odpoveďami na otázky obecnstva (prečo), ...</i>	<i>citácie zdrojov, tímový prístup,</i>	<i>za formálnu stránku by mal byť zodpovedný jeden člen (alebo špeciálne poverená skupina)</i>	

dozdržanie pravidiel a časového harmonogramu	<i>úplné dozdržanie, nezdozdržanie formálnych požiadaviek (ktorých, konkrétne), nezdozdržanie časového harmonogramu (prečo),...</i>	<i>niektoré podtémy mali časový posun z objektívnych dôvodov- meškali informácie z inštitúcií, čo posunulo dokončenie projektu asi o týždeň</i>	<i>o rok vyhradíme na práce viac času, začneme už v septembri</i>	
spokojnosť s témou	<i>spokojný, vybral by som si úplne inú tému, podtému (pretože),...</i>	<i>nakoľko si tému žiaci nezvybrali sami, mali menšie výhrady</i>	<i>navrhne sami tému, potom bude pre nás zaujímavejšia</i>	
iné		<i>celkovo projekt na vysokej úrovni s drobnými nedostatkami, ak ba sa mal hodnotiť známkou - 1</i>		

Prameň: vlastný návrh autora

Pri sebahodnotení by žiaci mali klásť dôraz na rovnomerné zastúpenie kladných silných stránok a nedostatkov, prípadne by sa mal viac uplatniť princíp pozitívneho posilnenia žiaduceho správania, čiže treba viac chváliť a vyzdvihovať lepšie stránky. Sebahodnotiacim schopnostiam sa žiaci musia učiť. Prvé úsudky budú menej dokonalé, viac nepresné, všeobecné a málo konkrétne. Žiakom pomôžeme prípravou kvalitných sebahodnotiacich formulárov (tabuľka 4). Pre naplnenie zásad zvyšovania kvality výchovy a vzdelávania (school quality management) je vhodné, na záver (po záverečných prezentáciách) požiadať účastníkov (žiacov, učiteľov a divákov) o vyjadrenie názoru na ročníkový projekt formou anonymných dotazníkov (príloha 1). Ide len o jeden z pohľadov na prínos ročníkového projektu. Výsledky v triede 3.A (školský rok 2013 – 2014 získané dotazníkovou metódou sú povzbudivé. 96 % respondentov sa vyjadrilo, že projekt sa im páčil a dozvedeli sa niečo nové. 82 % respondentov si myslí, že ide o prínos pre žiacov a môžu sa niečo nové naučiť. 89 % považuje ročníkový projekt za ukážku schopností, vedomostí a zručností žiacov, a konečne 94 % opýtaných sa vyjadrilo, že ročníkový projekt môže byť prostriedkom zvyšovania kvality školy a vzdelávania. Uvedený dotazník odovzdalo 118 respondentov, pričom väčšinu tvorili žiaci – rovesníci, menšiu časť rodičia a učitelia. Dôležité je pre našu školu hodnotenie ročníkového projektu inšpektormi štátnej školskej inšpekcie, ktorí opakovane oceňujú tento prístup v edukácii na našej škole.

Z dôvodu rýchlej orientácie uvediem rekapituláciu krokov pri realizácii ročníkového projektu – rýchly návod.

Tabuľka 5 Rýchly návod na realizáciu ročníkového projektu

	termíny	úlohy	kompetencie	poznámky
1.	september	vedenie informuje učiteľov	vedenie	

		o zámere realizovať ročníkový projekt		
2.	september	učitelia preštudujú zásady, pokyny na realizáciu r.p.	učitelia	
3.	október	výzva k predkladaniu návrhov na témy a podtémy r.p.	učitelia, žiaci, vedenie školy	
4.	november	výber tém	vedúci predmetových oblastí, zástupcovia žiackej rady, vedenie školy	
5.	november	tvorba manuálu, pokynov k tvorbe r.p., zverejnenie tém, časový harmonogram	vedenie školy	
6.	december	vytvorenie skupiniek na riešenie podtém v jednotlivých predmetoch, zapísanie mien do triednej knihy	učitelia jednotlivých predmetov	
7.	december	mapovanie témy, zbieranie informácií, overovanie riešení	žiaci (v spolupráci učiteľov a iných inštitúcií mimo školy)	
8.	január	zostavenie kostry r.p.	žiaci	
9.	marec	hotové podtémy, prezentácie podtém na hodinách príslušného predmetu, hodnotenie riešení	žiaci, učitelia	
10.	apríl	skĺbenie čiastkových riešení (podtém) do konečného projektu	žiaci	
11.	máj	príprava a distribúcia sebahodnotiacich formulárov a dotazníkov	učitelia, vedenie školy	
12.	máj	záverečná prezentácia ročníkového projektu, sebahodnotenie a hodnotenie, dotazníky pre divákov	žiaci, učitelia, vedenie, verejnosť, rodičia	
13.	jún	vyhodnotenie ročníkového projektu, návrhy na zmeny do budúceho školského roku	učitelia, vedenie školy žiaci	

Prameň: vlastný návrh autora

U žiakov (cieľová skupina) sú počas prípravy a realizácie ročníkového projektu rozvíjané kompetencie uvedené v teoretickej podkapitole 1.3 v súvislosti s prierezovou témou „tvorba projektu a prezentačné zručnosti“. Veľmi dôležité je rozvíjanie schopností sebahodnotenia, bez ktorého by OPS nemala význam. Bez sebahodnotenia počas prípravy a prezentácie ročníkového projektu, by sa žiaci nedopracovali k takým kvalitným riešeniam ako preukazujú na našej škole.

ZÁVER

Predkladaná OPS je návodom na moderný spôsob vyučovania prostredníctvom prierezovej témy. Na našej škole používame ročníkový projekt v rámci prierezovej témy „tvorba projektu a prezentačné zručnosti“ už šiesty rok. Za toto obdobie sme nazbierali bohaté skúsenosti, ktoré ocenila aj Štátna školská inšpekcia. Ročníkový projekt je „učenie pre život“. Charakteristickou vlastnosťou opísanej vyučovacej stratégie je, že ide o dokonalý nástroj rozvoja všetkých kľúčových či špecifických kompetencií, ktoré sú súčasťou kompetenčného profilu absolventa na všetkých stupňoch vzdelávania. Ročníkový projekt je nástrojom eliminácie v súčasnosti častých negatívnych javov vo vyučovacom procese, ktorým je strata pozornosti, koncentrácie a motivácie žiaka, nerešpektovanie autority, disciplíny u žiakov. Význam ročníkového projektu je v zapojení žiakov rôznych schopností a mentálnych predpokladov, čo je predpokladom uplatnenia v reálnom živote, kde žiaci budú preberať tiež rôzne role. V OPS som podrobne opísal danú edukačnú stratégiu, v teoretickej kapitole som analyzoval konzekvencie ročníkového projektu s hodnotením, projektovým vyučovaním, vzdelávacím programom. Za jeden z najdôležitejších atribútov ročníkového projektu pokladám možnosť nácviku sebahodnotiacich, autoregulačných schopností u žiakov. Ďalšou výhodou ročníkového projektu je jeho variabilita foriem, obsahu. Je to skutočne učenie pre život – autentické vyučovanie. Verím, že opísaná OPS prinesie obohatenie a inšpiráciu do práce pedagógov a pomôže im prekonávať aj nástrahy vyhorenia. Ročníkový projekt humanizuje školu, je založený na rovnocennom vzťahu učiteľa so žiakom. Žiaci preberajú väčšiu zodpovednosť za svoje učenie sa. Ročníkový projekt je kompletný, ľahko uchopiteľný nástroj edukačnej praxe.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. ČÁP, J.; MAREŠ, J. 2001. Psychologie pro učitele. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-463-X
2. KOLÁŘ, Z.; ŠIKULOVÁ, R. 2005. Hodnocení žáků. Praha: Grada publishing, 2006. ISBN 80-247-0885-X.
3. PETTY, G. 2006. Moderní vyučování. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-172-7.
4. PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MAREŠ, J. 2013. Pedagogický slovník. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0403-9
5. SLAVÍK, J. 1999. Hodnocení v současné škole. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-262-9.
6. TUREK, I. 2004. Inovácie v didaktike. Bratislava: MPC v Bratislave, 2004. ISBN 80-8052-188-3.

Internetové zdroje

7. Blaško, M. Kvalita v systéme modernej výučby. 2014 [online].[cit. 3.4.2014]. Dostupné na www: <http://web.tuke.sk/kip/download/vuc04.pdf>
8. Školský vzdelávací program: Zbožnosť a veda. 2009 [online]. piar.gtn.sk [cit. 3.4.2014]. Dostupné na www: http://piar.gtn.sk/index.php?option=com_phocadownload&view=file&id=2:kolsk-vzdelvac-program&Itemid=340
9. Štátny vzdelávací program pre gymnáziá, prierezové témy, tvorba projektu a prezentačné zručnosti. 2014 [online]. statpedu.sk, [cit. 3.4.2014]. Dostupné na www: <http://www.statpedu.sk/sk/Statny-vzdelavaci-program/Statny-vzdelavaci-program-pre-gymnaziaISCED-3a/Prierezove-temy/Tvorba-projektu.alej>

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1 Dotazník k ročníkovému projektu pre divákov (rodičia, verejnosť)

Príloha 1 Dotazník k ročníkovému projektu pre divákov (rodičia, verejnosť)

Milí diváci ročníkového projektu,

obraciame sa na Vás s prosbou na vyplnenie tohto krátkeho anonymného dotazníka. Váš názor je pre nás dôležitý a pomôže nám našu prácu v budúcom školskom roku skvalitniť. Ďakujeme.

Tvorcovia ročníkového projektu
(žiaci, učitelia a vedenie školy)

1. Ročníkový projekt sa mi páčil, bavil ma a dozvedel som sa niečo nové.
 - a) silno súhlasím
 - b) súhlasím
 - c) ani nesúhlasím, ani súhlasím
 - d) nesúhlasím
 - e) silno nesúhlasím

2. Myslím si, že žiaci sa týmto spôsobom môžu zmysluplne učiť.
 - a) silno súhlasím
 - b) súhlasím
 - c) ani nesúhlasím, ani súhlasím
 - d) nesúhlasím
 - e) silno nesúhlasím

3. Ročníkový projekt považujem za zbytočný, žiaci by sa mali učiť tradičným spôsobom, ročníkový projekt je strata času.
 - a) silno súhlasím
 - b) súhlasím
 - c) ani nesúhlasím, ani súhlasím
 - d) nesúhlasím
 - e) silno nesúhlasím

4. Ročníkový projekt zaujímavý spôsobom ukazuje schopnosti, vedomosti a zručnosti žiakov.
 - a) silno súhlasím
 - b) súhlasím
 - c) ani nesúhlasím, ani súhlasím
 - d) nesúhlasím
 - e) silno nesúhlasím

5. Ročníkový projekt môže byť prostriedkom na zvyšovanie kvality školy a vzdelávania.
 - a) silno súhlasím

- b) súhlasím
- c) ani nesúhlasím, ani súhlasím
- d) nesúhlasím
- e) silno nesúhlasím

6. Pokúste sa zhrnúť svoje postrehy, nedostatky a ich príčiny, návrhy na zlepšenie, čo sa vám páčilo najviac, čo najmenej:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....